

Terugblik: 36 fouten in 36 jaar?

Afgelopen week werd ik geraakt door een blog van 'ImSporticus'. Ik herken in zijn artikel 'De 20 fouten die ik heb gemaakt gedurende mijn 20 jaar als docent Lichamelijke Opvoeding' veel van zijn fouten als mijn fouten, mijn leerproces. Een leerproces dat waarschijnlijk meer fouten kent. Ik ben inmiddels 36 jaar Meester(Gym)Wim.

Een vertaling van het artikel 20 mistakes I've made in my 20 years of teaching PE van 'ImSporticus', pseudoniem van ... tja wist ik het maar ..

Met dank aan Rob van Dixhoorn. Jeugdvriend van 46 jaar geleden.

Bewegingsonderwijs of Lichamelijke Opvoeding (LO) is op zichzelf niet iets positiefs. Kinderen en jonge mensen verbeteren niet automatisch hun motoriek, gezondheid, studieresultaten of hun pro-sociaal gedrag, alleen door daaraan deel te nemen. Om dat te bereiken moeten we gericht omgaan met hoe we bewegingsonderwijs vorm geven, waar we het mee vullen en hoe we het aanbieden. Om te waarborgen dat bewegingsonderwijs niet betekenisloos is, of een plek van angst, vernedering en vervreemding wordt moeten we leren van onze ervaringen uit het verleden en vooral van onze fouten. Hier volgen 20 fouten die ik zelf maakte in de afgelopen 20 als docent Bewegingsonderwijs/Lichamelijke Opvoeding.

1 - Ik dacht dat ik alles wist

Heel vroeg in mijn carrière als docent dacht ik dat ik alles wist dat er te weten viel over LO, sport op school en school-gerelateerde lichamelijke activiteit. Ik was arrogant en blind voor de vele fouten die ik dagelijks maakte. Het kwam zelfs niet in me op dat ik zou kunnen bijdragen aan de vele factoren die maakten dat ik gefrustreerd raakte en boos werd op kinderen tijdens de lessen.

2 - Ik stopte met lezen en reflecteren

Onderdeel van wat bijdroeg aan een kortzichtige blik op de kwaliteit van mijn lessen was dat ik, zodra ik mijn opleiding tot docent had afgerond, ophield met lezen over mijn vakgebied (en daar omheen) en ook met reflectie. Ik had daar geen tijd voor, ik moest die kinderen helpen en zorgen dat ze op een goede manier gingen sporten. Geen boek of notitieblok ging mij daarbij helpen. Dat maakte dat mijn lessen nooit kritisch benaderd werden, niet door externe bronnen noch door mezelf.

3 - Ik beoordeelde mijn succes als docent LO op basis van het succes van schoolsport

Hoe wist ik dat ik een goede docent LO was? Dat wist ik door te kijken naar het succes van de schoolteams die ik coachte en door te kijken naar hoeveel kinderen door mij naar regionale of landelijke teams doorstroomden. Mijn focus lag op de "besten", daarbij de rest compleet vergetend. Ik had een verwrongen beeld ontwikkeld van wat de "besten" waren en ik had een opgeblazen idee van hoe groot mijn bijdrage aan hun succes was.

4 - Ik stuurde gedrag in plaats van dat aan te leren

Ik werd erg goed in het reageren op slecht gedrag en op het bestraffen daarvan. Maar dat was het enige dat ik deed. Ik slaagde er niet in te tonen wat goed gedrag was, hoe dat er uitzag en waarom dat belangrijk was. Gedrag is een extra les bij het vak dat onderwezen moet worden en niet slechts als gegeven moet worden beschouwd. Dat maakt pro-sociaal gedrag tastbaar voor alle leerlingen, door hen te helpen zien hoe succes er uit ziet, het te begrijpen, zodat beter geborgd wordt dat LO een vak met aandacht voor iedereen is waar allen welkom zijn.

5 - Ik verwarde prestatie met leren

Er bestaat een duidelijk onderscheid tussen de onmiddellijke verbetering van een uitvoering in lessen en de lange termijn verbetering van beheersing over een langere reeks lessen, maar het duurde lang voor ik dit begreep. De activiteiten en opdrachten die ik gebruikte en die leidden tot onmiddellijke verbeteringen gaven de indruk dat er geleerd werd. Dit vestigde mijn reputatie als een goede docent bij hen die mij observeerden. Je sneller iets eigen maken is echter niet noodzakelijker goed voor lange termijn leren of overbrengen. Dit leidde ertoe dat kinderen die de meeste hulp nodig hadden er uiteindelijk bij inschoten.

6 - Ik behandelde teveel stof in te korte tijd

Rakend aan mijn verwarring over “prestatie versus leren” geloofde ik dat een goede docent zoveel mogelijk moet behandelen. Dit kwam erop neer dat ik aan de hand van een schema van het ene resultaat naar het volgende ging zonder grondige analyse of kinderen alles begrepen of toe konden passen. Ik was meer gericht op het volgen van het schema dan dat ik aandacht had voor wat zich voor mijn ogen manifesteerde om dan vakkundig te oordelen en beslissingen te nemen.

7 - Ik gebruikte het spel als een beloning voor het oefenen van techniek

Ik maakte van het spelen van een wedstrijd tot een van mijn gedrags-regulerende technieken. Dat kwam voort uit mijn denken over leren - Hoe kunnen kinderen een spel spelen als ze niet de technische vaardigheden bezitten om dat te doen? Dit vroeg ik me altijd af en het kwam niet in me op dat ik me op drie punten vergiste. Ten eerste dat het spel niet noodzakelijkerwijs de volwassen versie moest zijn, ten tweede dat ik honderden spellen had gespeeld zonder dat een volwassene me de techniek had bijgebracht en tenslotte dat het spel redenen verschaft om technieken te leren.

8 - Ik zag het nut niet van spel

Ik zag gewoon het verband niet tussen spel en leren. Ik zag die als twee gescheiden zaken. Oefenen was om te leren en spel was waar je toepaste wat je had geoefend. Het duurde lang voor ik me realiseerde dat gericht spel met goed doordachte grenzen die onderzoeken en probleem-oplossen mogelijk maken een prachtig middel is om te leren bij LO.

9 - Ik investeerde alleen in kinderen zoals ikzelf

Het kind dat hield van LO, dat makkelijk succes had, dat in alle teams speelde, dat in de gang met me in gesprek ging over voetbal (FOOTBALL) of rugby - dat waren de kinderen die ik al mijn aandacht gaf. Vooral omdat dat makkelijk was want ze leken het meest op mij. Ik realiseerde me niet dat ik zo andere kinderen buitensloot, kinderen die mijn aandacht harder nodig hadden.

10 - Ik probeerde nooit de gevoelens van mijn leerlingen te achterhalen

LO is meer dan weten en doen, het gaat ook over gevoelens. Het subjectieve element van LO is een belangrijk onderdeel, vooral als we willen overbrengen dat een levenslange betrokkenheid bij lichamelijke activiteit een van de belangrijkste doelen is. Ik gaf niets om wat belangrijk was voor kinderen, of hoe mijn lessen invloed hadden op hoe ze over zichzelf dachten of over beweging en ik zie nu in hoe ongelooflijk kortzichtig dat was. Ontdekken wat leerlingen leuk vinden of vervelend bij LO en omgekeerd hen helpen ontdekken wat ze leuk vinden of vervelend is niet overbodig maar een heel belangrijk onderdeel van hoe kinderen leren over de rol die beweging kan spelen in hun leven.

11 - Ik ging zelden op zoek naar gedeeld begrijpen

De vloek van kennis ontnam me de mogelijkheid om te (h)erkennen dat niet alle leerlingen dezelfde bewegingservaring hebben. Waar ik specifieke taal of terminologie gebruikte, of waar ik een verwachting uitsprak of een bepaald doel voor ogen had, nam ik aan dat iedereen begreep wat ik bedoelde. Dit veroorzaakte veel verwarring en onzekerheid, vooral bij kinderen die extra steun nodig hadden.

12 - Ik onderschatte wat ik van collega's kon leren

Mijn arrogantie voorkwam dat ik leerde van andere docenten LO of van docenten van andere vakken. Ik zag niet in hoeveel invloed open, eerlijke en kritische samenwerking met anderen kon hebben op mijn persoonlijke en professionele ontwikkeling. De tijd nemen om problemen bij het lesgeven en leren te formuleren en trachten die samen met anderen op te lossen is een ongelooflijk krachtig middel tot voortdurende professionele ontwikkeling.

13 - Ik dacht dat alle lichamelijke problemen konden worden opgelost met lichamelijke oplossingen

Wanneer ik een kind in mijn klas slecht zag presteren, ging ik dat automatisch trachten op te lossen door heel veel technische feedback en heel veel oefenen. Dat loste echter niet alle problemen op en veroorzaakte vaak meer problemen. Soms kan ondermaatse vooruitgang bij LO toegeschreven worden aan problemen op het cognitieve, sociale of affectieve vlak. Je hier bewust van zijn en nieuwsgierig samen met kinderen, is een veel inclusievere benadering.

14 - Ik zag kinderen als problemen om op te lossen

Mijn overtuiging dat kinderen door middel van LO moesten worden gerepareerd leidde ertoe dat ik zeer kritisch was. Ik wilde fouten onmiddellijk herstellen. Ik zag daardoor mogelijkheden en sterke punten over het hoofd. Ik stond niet open voor de kinderen die ik les gaf, ik was niet nieuwsgierig naar hen. Overtuiging vormt hoe je lesgeeft; hoe je beoordeelt, instrueert, vraagt en reageert op wat zich voordoet bij LO. De manier waarop je lesgeeft heeft invloed op hoe kinderen LO ervaren.

15 - Ik sloeg resultaten hoger aan dan het proces

Ik waardeerde resultaten, succes, prestaties en winnen en daardoor was dat wat ik prees en beloofde. Dit betekende dat tijdens LO kinderen die buiten school al de meeste beweging kregen werden bevestigd en zij die steun nodig hadden kregen geen erkenning voor hun moeite, vooruitgang en ontwikkeling. Bij LO moet persoonlijke ontwikkeling en leren van iedereen worden bevorderd en geprezen.

16 - Ik gaf geen goede uitleg over hoe elkaar voorwerpen aan te reiken

Veel goede oefeningen in LO vereisen dat kinderen dingen aan elkaar doorspelen. Ik besteedde wel meer aandacht aan uitleg en terugkoppeling over hun technische vaardigheden, maar ik gaf geen uitleg over hoe en wanneer ze iets aan een ander moeten doorspelen. Het goed doorspelen van voorwerpen zowel bij het oefenen als in een spelsituatie kan de kwaliteit van de ervaring verbeteren en kinderen helpen om vooruitgang te boeken.

17 - Ik zag hulp vragen als falen

Toen ik me bewust werd dat ik wellicht toch niet zo'n goede docent was als ik eerder dacht en dat ik fouten maakte, hield ik dat voor mezelf. Ik was bezorgd en bevreesd om mezelf kwetsbaar op te stellen en anderen naar hun gedachten en mening te vragen. In m'n eentje die problemen aanpakken had maar beperkt succes. Kritische vrienden, wiens oordeel je waardeert en vertrouwt maken het hele ontwikkelingsproces beter.

18 - Ik dacht dat een veilige omgeving creëren alleen ging om lichamelijke veiligheid

Mijn lessen waren over het algemeen veilig in lichamelijk opzicht, maar niet op sociaal en emotioneel gebied. Ik ondernam actie om het risico op blessures te verminderen maar dacht niet na over het verminderen van het risico op schaamte, vernedering of bezorgdheid. Om vooruitgang te boeken bij LO is het van het grootste belang voor een individueel kind om risico's te nemen en het te proberen. Dat wordt echter enorm beïnvloed door hoe stimulerend de omgeving is die wordt gevormd door hun medeleerlingen. Om LO veilig te laten zijn moest ik, naast de lichamelijke, ook de sociale en emotionele risico's verminderen.

19 - Ik liep vast in details

Mijn lessen Cricket zijn hier een perfect voorbeeld van. Ik was zo gefocust op het helpen van kinderen bij hun grip, hun houding, de manier waarop de slagman z'n bat omhoog houdt voor het slaan, dat ik vergat waarom cricket in het lesprogramma was opgenomen en hoe het verband hield met het bredere lesprogramma. Door me af te laten leiden door details zag ik niet meer hoe het paste in het grotere plaatje, Dat droeg bij aan het gebrek aan persoonlijke relevantie van LO voor de kinderen die ik les gaf.

20 - Ik dacht niet vaak genoeg aan het doel

Het duurde een tijd voor ik begreep dat het niet de inhoud, de activiteiten, de cijfers of de sporten zijn die de kwaliteit van LO bepalen, maar het doel. Een helder verwoord en gedeeld doel, dat de volledige schoolgemeenschap begrijpt en elkaar helpt te bereiken. Maar dan zijn we er nog niet. Het is vervolgens nodig jezelf af te vragen of de inhoud, de activiteiten, sporten en manier van lesgeven die we kiezen, de kinderen helpen vooruitgang te boeken richting het doel, of niet. Dit is een continue proces en fundamenteel om te verzekeren dat LO educatief en relevant is.

Ik heb als docent veel fouten gemaakt en ik zal er zonder twijfel nog veel maken. Lesgeven is geen vak waarbij je altijd alles goed doet. Ik ben me in ieder geval meer bewust van sommige fouten en blijf waakzaam. Het helpt kritische vrienden om mij heen te hebben, mensen die ik kan vertrouwen, waarbij ik open en kwetsbaar durf te zijn. Een ondersteunend netwerk is ongelooflijk belangrijk om fouten te herkennen en te herstellen, maar het belangrijkste trucje om goede fouten te maken waar je van leert is ze niet te verbergen - vooral niet voor jezelf.

Blog Index

Drowning in the Shallow Categories:

Academic PE for blogs on Academic PE

Curriculum PE for blogs on Curriculum PE

Meaningful Experiences for blogs on attending to the creation of meaningful experiences within PE

Management and Leadership for blogs on managing a PE Department

PE Challenges for blogs on challenging your PE teaching practice

Personal Reflections for blogs on teaching, education and wellbeing

Professional Development for blogs of professional development and learning in PE

Relearn for blogs on my relearn experience with myfastestmile

Review and Opinion for blogs on books, resources, and policies related to PE

School Sport for blogs on school sport

